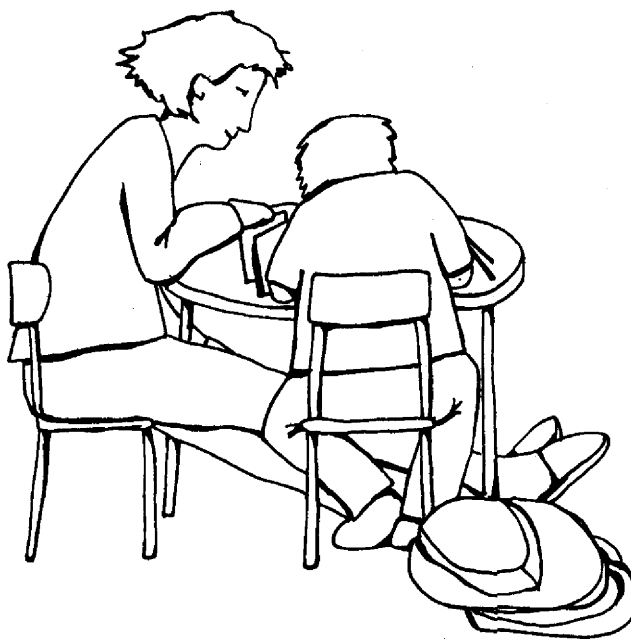

full d'assessorament de l'escola de pares de la FaPaC

COORDINADOR DEL SERVEI: MARTÍ COSTA

PODEM AJUDAR-LOS EN LES TASQUES ESCOLARS?

INTRODUCCIÓ

Els estudis dels fills és un tema que, en general, comporta molta atenció per part dels pares. Els motius són variats. És un tema complex degut, entre d'altres coses, a la quantitat de persones, factors i situacions que hi intervenen. Aquest Full d'Assessorament pretén donar una visió global del tema, sobre tot pel que fa referència al paper que hi poden jugar els pares.

Entre els factors que fan d'aquest tema un tema d'excepcional importància podem destacar:

1. És una activitat a la que els fills, com a mínim, hi dediquen 13 anys de la seva vida. En molts casos, seran alguns més, si fan algun estudi més enllà del que és, estrictament, l'ensenyament obligatori que actualment arriba fins als 16 anys. És molt de temps.
2. És una activitat que sempre "té nota". És a dir, dels estudis dels fills, comptant que només estudiessin durant 13 anys i que només tinguessin notes una vegada cada trimestre, resultaria que tindríem un total de 39 butlletins de notes. Si a això hi afegim la gran quantitat de vegades que rebem altres tipus d'informacions sobre el seu rendiment en forma d'exercicis corregits, entrevistes amb els mestres o professors, avaluacions de final de cicle

o d'etapa, etc., ens podem adonar de la quantitat de vegades en què tenim alguna "nota" sobre els estudis dels nostres fills. No és fàcil trobar una activitat en la vida que sigui avaluada tan sovint.

3. Del resultat dels estudis dels nostres fills, els pares ens en sentim, en general, força responsables. El llarg període que dura la vida escolar coincideix amb l'època de la vida dels nostres fills i filles de la qual ens en sentim més responsables. En aquest sentit, la seva avaluació sovint l'associem a una avaluació de nosaltres mateixos, si ells treuen males notes també nosaltres les traiem. Això fa que augmenti la nostra preocupació.
4. Als pares ens preocupa molt el tema dels estudis ja que sabem que uns estudis ben portats, amb èxit, són un factor important, encara que no sempre decisiu, per a obtenir un cert èxit en alguns aspectes de la vida.
5. Els fills, són diferents entre si, i n'hi ha que són més llestos, d'altres que són més tranquils, d'altres que s'interessen fàcilment per qualsevol cosa, d'altres que tenen molt interès per l'esport, o per d'altres activitats, però poc per l'escola. Aquest fet afegeix dificultat a l'hora de trobar quins mecanismes poden ser-nos útils a l'hora d'ajudar-los en la seva vida com a estudiants.

VISIÓ SOCIAL DELS ESTUDIS

L'èxit en els estudis, tot i ser important de cara a obtenir un cert èxit en la vida, sobretot en la laboral, ha perdut una part del prestigi social que havia tingut durant èpoques passades, quan tenir estudis era una garantia de cara a tenir una bona feina. En efecte, fa uns pocs anys, quants més estudis o de més nivell tenia una persona, més podíem garantir una bona col·locació en la vida. Avui en dia això ha canviat, almenys en la visió que els nois i noies tenen d'aquest tema.

Tot i que la majoria de les persones que estan a les llistes de l'atur són persones que tenen un nivell d'estudis baix, i això indica que els estudis segueixen essent importants, la nostra societat no valora tant l'èxit social i laboral aconseguit per uns bons estudis com la possibilitat d'obtenir diners de forma ràpida. Així, en molts casos, es valora més a aquella persona que disposa d'una gran quantitat de diners obtinguts molt ràpidament, que no pas a aquella que es dedica a una tasca, tècnica, científica o humanística però sense una posició econòmica tan brillant.

Aquesta visió dels estudis afecta més els nens que els adults, però: podríem citar el nom d'algun dels premis Nobel d'aquest any? En canvi, podríem citar el nom dels integrants del nostre equip esportiu favorit?

Aquesta visió social de l'èxit, la traspassem als nostres fills i és així com van construir una idea sobre què valorem, on val la pena de posar esforços, etc.

Així com l'escola, fa uns anys, tenia un prestigi molt clar, i era valorada com un mitjà important i bàsic per accedir a la bona col·locació, ara ha disminuït aquest valor.

El que hem de valorar no és tant el seu resultat, que també és important, sinó més aviat l'esforç que han posat en fer les coses.

ALGUNS CONSELLS GENERALS

Hi ha un seguit de consideracions i actuacions que caldria que els pares féssim respecte dels estudis dels nostres fills:

1. Una de les primeres coses que podem fer és tenir un nivell de preocupació constant, que faci veure als nostres fills que ens preocupem pels seus estudis, guardant però l'equilibri necessari perquè els fills no se sentin excessivament pressionats per la nostra preocupació. Un dels errors que els pares cometem, sobretot quan els fills són petits, és preguntar-los sistemàticament quan els anem a buscar a l'escola; "Què has fet avui?". Al principi solen respondre amb entusiasme, perquè per a ells la cosa és nova i hi ha coses a explicar, però l'escola tampoc és tan variada, i els alumnes fan sovint, un dia darrera l'altre, activitats força repetitives. Si cada dia els preguntem què han fet, arribarà un punt que no sabran dir-nos res de nou, i la pregunta se'ls farà difícil de contestar o acabaran respondent amb frases igualment repetitives i buides de contingut.
2. El que els hem de fer notar és que donem molt valor a allò que fan, és a dir, demostrar-los que per nosaltres és molt important el que ens expliquen, o el que sabem que han fet, encara que sigui una cosa tan senzilla com enganxar gomets o aprendre les taules de multiplicar, que per ells pot haver estat molt complicat. Dins d'aquest aspecte cal fer esment del mal costum de premiar el rendiment escolar amb regals que costen diners. Hi ha moltes maneres de demostrar als fills que estem contents amb allò que han fet, no cal que sigui sempre comprant. L'elogi i l'atenció solen ser més efectius i, a

banda, tenen l'avantatge de mantenir les relacions de pares i fills dins dels paràmetres normals en una família, més que apropar-los a una societat mercantil. A més, si acostumem als nens de petits a rebre regals per les notes, haurem d'augmentar progressivament el cost, i això segurament comportarà que, de grans, difícilment puguin estar satisfets per la "feina ben feta": sempre esperaran alguna cosa.

3. És de remarcar la importància que té pels nostres fills el fet de veure's valorats en el seu esforç, malgrat els resultats a vegades no siguin tan bons com voldríem. En efecte, no tots els fills tenen les mateixes possibilitats, i el que hem de valorar no és tant el seu resultat, que també és important, sinó més aviat l'esforç que han posat en fer les coses. Segurament el que és més important de cara a molts aspectes de la vida no és tant el fet que els fills siguin molt llestos, sinó que siguin responsables, amb tota la gamma de comportaments que aquest terme comporta. En efecte, si un noi té uns bons hàbits, és a dir, si és puntual, endreçat, respectuós, treballador, complidor, etc., encara que no sigui molt brillant, segurament tindrà més possibilitats de portar una vida tranquil·la que no pas si la persona és intel·ligent sense les virtuts que anteriorment hem esmentat.

Això és important, perquè tota persona que se sent valorada se sent més segura i, per tant, més capaç d'afrontar situacions noves, entre elles les que fan referència als estudis. No cal exagerar la nota, perquè l'extrem contrari és igualment dolent. És a dir, no cal fer grans manifestacions d'entusiasme per coses que als nois els han costat poc esforç. Però, si cal passar-se per alguna part, val més fer-ho per la banda que se sentin valorats, tenint sempre present que el que hem de valorar és l'esforç, que és allò que depèn més de la seva voluntat. Per tot això és important inculcar als fills uns bons hàbits, que aprenguin progressivament, i en funció de la seva edat, a fer tota una sèrie de feines, que seria llarg d'enumerar aquí, però entre les que podríem citar les següents:

- Endreçar les joguines.
- Ajudar en les feines de casa; parar i desparar taula, anar a comprar, ajudar en la neteja, fer-se el llit, etc.

En resum, ser cada vegada més autònoms i menys dependents dels pares. El fet de ser autònom, de saber enfrontar-se amb seguretat als reptes i les dificultats facilita les coses també a l'escola. L'escola demana dels alumnes iniciativa i capacitat per a resoldre de forma autònoma situacions socials i d'aprenentatge complexes. Si ja estan

entrenats des de casa, els serà més fàcil fer-ho.

Fer aquestes coses farà que els nois i les noies no depenguin tant dels pares i que a l'escola funcionin millor perquè allà els pares no hi som, i és important que s'espavilin sols, i això sí que els hi podem ensenyar a casa amb aquestes petites coses, que no són fàcils d'ensenyar, i que requereixen molt de temps, però que són "una inversió pel dia de demà".

4. És important tenir uns certs marges de tolerància amb els fills. Pensem que quan fan ensenyament obligatori, tant a primària com a secundària, no acostumen a poder triar gaire el que fan. És a dir, estudien allò que toca, tant si els agrada molt com si no els agrada gaire. Si els fills van fent en els estudis, pot passar perfectament que quan arribin a nivells més alts de l'ensenyament, i estudiïn coses que els interessin, puguin tenir un rendiment superior perquè estan fent allò que els agrada. Per això és important tenir paciència si van complint. No cal obsessionar-se amb que siguin els millors de la classe. Per altra banda cal que també ells aprenguin a ser tolerants, a esforçar-se raonablement fins i tot en allò que no els agrada prou. El món dels estudis és dur i han d'afrontar aquesta realitat si es pretén aconseguir quelcom i una cosa es que hi hagi algun aspecte que no els agradi tant i l'altre que no els agradi pràcticament res.
5. Hem de parlar sovint amb els mestres dels nostres fills. Ells, que els tenen una pila d'hores al dia, ens podran orientar sobre quines actuacions podem fer a casa per ajudar-los, tant si això consisteix en marcar un horari regular de feina, com si és comprar uns determinats llibres, com qualsevol altra qüestió.

CONSELLS QUE FAN REFERÈNCIA DIRECTA ALS ESTUDIS

- Un altre aspecte bàsic són les condicions d'estudi a casa. **El noi o noia ha de tenir un lloc per estudiar.** Aquest lloc ha de ser tranquil i no hi ha d'haver sorolls, ni música, ni TV, ni telèfon, ni coses similars. Si es pot, està bé que aquest lloc sigui a la seva habitació, però no és imprescindible si es respecten les condicions anteriors, cosa que no sol passar per exemple en el menjador on sí que hi ha TV. Cal insistir en aquest tema. Actualment, en algunes llars hi ha televisió a les habitacions dels fills, el que sol comportar que cada vegada hi passin més temps. Això vol dir que es passen hores i hores tancats a l'habitació i amb poc contacte amb els pares i, per tant, aquests cada vegada saben menys del que fan els fills.

- **També és important que els nois i noies tinguin un horari de treball a casa el màxim de regular possible.** Això a vegades és difícil ja que els horaris de treball dels pares ho dificulten, però en la mesura del possible s'ha de mirar d'establir aquest horari i seguir-lo el màxim de fidelment que es pugui. És molt millor acostumar-los a una regularitat en el treball, que els permeti anar descansats i tranquils, que no pas que treballin només quan la feina els urgeix.
- Lligat amb l'anterior fem esment especial de les activitats extraescolars. Està bé que nois i noies en facin si tenen temps i si els agraden, però cal que no omplin el seu temps fins a no tenir-ne per dedicar-lo a coses que també els poden agradar i que no es fan en activitats extraescolars organitzades. Tenir tot el temps organitzat i planificat no és el millor. Així doncs, cal fer-ne, però amb mesura. A vegades aquestes activitats són una ocupació pels nens, durant les estones en que pares i mares no se'n poden ocupar ja que surten de treballar més tard, però, si no és per aquesta raó, cal anar amb compte i no sobrecarregar-los. A més, fer-los fer moltes activitats extraescolars pot tenir l'efecte contrari al desitjat, és a dir, que acabin rebutjant-les per cansament, amb la qual cosa serà difícil que de més grans les tornin a realitzar.
- **Cal fer cas als mestres quan ens indiquin que els nois i noies necessiten algun tipus de reforç o repàs,** és a dir, un ajut per reforçar aquells aspectes de l'escola o de l'institut en què tenen dificultats, i cal buscar les persones adients. En alguns casos,

aquest reforç pot ser fet per alumnes més grans, del mateix o un altre centre, que poden tenir prou coneixements per fer-ho i que solen connectar força bé amb els alumnes, a vegades es millor que en tinguin cura persones adultes. En tot cas és important que la persona que faci aquesta tasca es posi en contacte amb els mestres o professors que ho han recomanat i que treballin amb uns objectius clars.

- **Un altre aspecte cabdal és l'exemple.** No sembla massa lògic dir-li a un fill que llegeixi si no ens veu llegir mai, etc. En el tema de la manca d'hàbit de lectura, tema altament preocupant en el dia d'avui, l'únic factor que s'ha trobat com a bon pronosticador (en general) de que un nen o nena llegeixi quan sigui gran és el fet que des de petit hagi vist llegir els seus pares. En aquest sentit poden ser molt bones les pràctiques d'explicar contes, fer lectures conjuntes amb els fills, comentar coses que estiguem llegint, etc.

Un aspecte cabdal
és l'exemple.
No sembla massa lògic
dir-li a un fill
que llegeixi si no
ens veu llegir mai.

AUTOR DEL TEXT:
Ferran Marco

IL·LUSTRACIONS:
Silvia Castelló

IMPRESSIÓ:
*Servei d'Impressió
i Coordinació S.L.*

AMB EL
SUPPORT DE:

Diputació
de Barcelona
Àrea d'Educació

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE MARES I PARES D' ALUMNES DE CATALUNYA

Cartagena 245, àtic
Tel. 93 435 76 86*
Fax 93 433 03 61
08025 Barcelona

C/ de la Rutlla 20-22
Tel. 972 21 92 12
Fax 972 22 25 60
17002 Girona

Avga. Catalunya 24, 1er
Tel. 973 28 18 29
Fax 973 27 17 02
25002 Lleida

Fortuny 23
Tel. 977 23 45 49
Fax 977 21 76 08
43001 Tarragona